

Ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskuldsättning (SOU 2023:38)

Ju2023/01643

Tidningsutgivarna (TU) har getts tillfälle att yttra sig över det rubricerade betänkandet och får anföra följande. Yttrandet har begränsats till de delar som närmast berör TUs medlemmar.

Sammanfattning

TU anser att det inte behövs förtydligande av måttfullhetskravet i konsumentkreditlagen utan att resurser i stället, om det behövs, bör tillföras för att utöva mer tillsyn, bevaka, beivra och därigenom skapa praxis.

TU anser inte att information om risker med skuldsättning och möjlighet till rådgivning bör lämnas redan i marknadsföringen.

TU anser att de undantag som finns i TF och YGL avseende krav på att lämna varningstexter med mera vid marknadsföring av principiella skäl ska tillämpas oerhört restriktivt.

TUs synpunkter

Utredningen föreslår att måttfullhetsbestämmelsen i konsumentkreditlagen ska förtydligas. Bestämmelsen ska också förtydligas på så sätt att den exemplifierar några krav som ska ställas på marknadsföringen för att den ska anses vara måttfull. I kravet på måttfullhet ligger att marknadsföring av krediter inte får vara påträngande eller locka konsumenten till att fatta oöverlagda beslut. Det innebär också att marknadsföringen ska vara saklig, balanserad och neutral.

TU instämmer inte i utredningens slutsats. De förtydliganden som föreslås följer redan idag av lagen och praxis. De brister som utpekats avseende efterlevnad beror inte på otydlighet utan snarare på avsaknad av tillsyn och att det därigenom inte utvecklas mer praxis.

Om det saknas resurser hos tillsynsmyndigheter så bör det vara en mer effektiv lösning att tillföra resurser än att göra tillägg till lagtexten som inte innebär någon förändring i sak. Att skärpa eller förtydliga lagtexten förändrar inte det underliggande problemen med tillsyn och utvecklande av rättspraxis.

TU anser vidare att kravet på varningstext vid marknadsföring i periodiska skrifter eller andra jämförbara skrifter på vilka TF och YGL är tillämplig principiellt kan och ska ifrågasättas. Utredningen tar själv upp denna problematik. Numera finns undantag i TF och YGL för bestämmelser som innebär krav på att införa och på ett visst sätt utforma varningstext, innehållsdeklaration eller annan liknande produktinformation (1 kap.12 § 4 TF och 1 kap. 18 § YGL). Det ska för att inte hamna i konflikt med grundlagarna handla om produktinformation, ett begrepp som enligt TU inrymmer ett visst krav på objektivitet och saklighet. TU anser att den omfattande text och information som föreslås lämnas redan vid marknadsföringstillfället riskerar att gå utöver vad undantaget i TF och YGL stipulerar. Den av utredningen föreslagna lydelsen ” Att låna kostar pengar” kan också diskuteras ur detta perspektiv. TU anser vidare att mängden information och varningstext som en annons nu föreslås innehålla kommer att göra det svårt att överhuvudtaget få med all information i marknadsföringen, särskilt i appar och liknande och att det därigenom finns en påtaglig risk att informationen blir oöverskådlig för konsumenten. Det kan skapas ett så kallat information overload där annan information som till exempel effektiv ränta försvinner i mängden. TU anser att mycket av informationen i stället bör lämnas vid ett tillfälle närmare att själva lånet tas upp.

Stockholm den 3 november 2023

TU

Johan Taubert
VD

Jan Fager
Jurist